Numer 47. „ROLNIK“ 20. listopada 1908.

WIADOMOŚCI URZĘDOWE

C. K. GALICYJSKIEGO TOWARZYSTWA GOSPODARSKIEGO.

Z KOMITETU.

A) Ogłoszenia i odezwy.

L. 408/pr.

OGŁOSZENIE

w sprawie podniesienia uprawy konopi i fasoli

odbędzie się w Biurze Komitetu dnia 25. b. m. o godz. 10. przed południem nadzwyczajne posiedzenie Sekcyi rolniczej, na skutek zabiegów R. Dw. Władysława Struszkiewicza, który weźmie udział w tem posiedzeniu wraz z Wiceprzezydentem Izby handl. austro-węgier. w Paryżu p. M. Deutschem.

B) Ze spraw bieżących.

Komitet mianował **członkiem korespondentem** c. k. galic. Tow. gosp. w myśl §.. 35 l. r. statutu R. Dw. Władysława Struszkiewicza.

Komitet **poparł** przedłożenie c. k. Tow. roln. krakowskiego do c. k. Prezydyum Namiestnictwa w sprawie udzielenia **projektu prawa emigracyjnego** wraz z opinią ster handlowo-przemysłowych do wglądu i zaopiniowania Towarzystwom rolniczym.

Komitet **poparł** podanie Oddziału cieszanowskiego do c. k. Starostwa w Cieszanowie w sprawie zaprowadzenia **wag bydlęcych** na targowicach w Cieszanowie i Lubaczowie.

Komitet **udzielił 600 K. zasiłku** Oddziałowi buskokamioneckiemu na pokrycie kosztów utrzymania sekretarza-lustratora.

Komitet **delegował** p. Józefa Zagaję na Walne Zebranie członków Oddziału liskiego celem zabrania głosu o chowie drobiu i królików.

Na międzynarodowej wystawie berlińskiej chmielu, w której i kraj nasz staraniem Komitetu wziął udział, przyznano pierwszą nagrodę, t. j. złoty medal, produkcyi Aleksandra Dąmbskiego z Nosówki; drugą nagrodę, t. j. medale srebrne, a mianowicie dwa, produkcyi Wilhelma Schmidta z Brodów, a następnie Zenona Suszyckiego z Boguchwały i Hugona br. Wattmanna z Rudy różanieckiej; wreszcie trzecią nagrodę, t. j. medale bronzowe produkcyi JE. Stanisława hr. Badeniego z Radziechowa, W. F. Schmidta z Brodów, Zenona Suszyckiego z Boguchwały, Stelli Turnau ze Zaleszczyk i Jana Urbańskiego z Niżniowa.

Na jubileuszowej wiedeńskiej wystawie sadowniczej przyznano Komitetowi dyplom honorowy za wystawione okazy.

Na podstawie opinii odnośnych Rad Oddziałów przedstawił Komitet c. k. Namiestnictwu na **oceniciell większych dóbr rolnych** pp. Władysława Wiśniowskiego, zarządcę dóbr i lasów w Turczynowie i Władysława Pająka, leśniczego w Beniowie dla sądu pow. w Brodach.

Z Oddziałów.

Walne zebranie członków Oddziału liskiego odbędzie się 28. b. m., w którem weźmie udział z ramienia Komitetu p. Józef Zagaja, celem wygłoszenia wykładu o chowie drobiu i królików.

KRONIKA.

Józef Pop, szef Sekcyi w Ministerstwie roln, mianowany został kierownikiem tegoż Ministerstwa po ustąpieniu dotychczasowego ministra Eksc. Dra Alfreda Ebenhocha na skutek dymisyi gabinetu br. Becka.

Zestawiania paszy indywidualnej dla krów dojnych dla obór prywatnych podejmuje się Inspektor hodowli przy Komitecie Jan Marszałkowicz.

Hodowcy, którzy z obliczeń takich korzystać pragną, zechcą nadesłać pod adresem tegoż dokładny wykaz paszy, jaką z produktów własnego gospodarstwa na dzień i sztukę krowom swoim dać mogę, a zatem:

1) ile buraków }
2) ile ziemniaków } na kg. lub funty

3) ile siania (jego jakość, słodkie czy kwaśne i jak zebrane),

4) ile koniczyny (czysta lub z trawami i jak zebrana),

5) ilość i jakość plew, słomy jarej, ozimej, i jak one zebrane zostały,

6) ilość kiszonek (z końskiego zębu, wytłoków, liści buraczanych etc.),

7) jakiej paszy treściwej i po jakiej cenie można dostać w okolicy.

Również koniecznem jest podanie ilości (jeśli możliwe to i rasy) oraz wagi przeciętniej krów.

Taksa za obliczenie paszy wynosi 25 kor. = 20 marek = 10 rubli.

Stała komisya Rady weterynaryjnej odbyła 10 b. m. posiedzenie. Obradowano między innemi nad sprawą przywozu bydła i mięsa z Węgier i Serbii. Na końcu posiedzenia szef sekcyi Wacław Zaleski podał do wiadomości, że wygotowano projekt nowej ustawy o zarazach bydlęcych, co mowcy przyjęli do wiadomości, wyrażając podziękowanie min. rolnictwa dr. Ebenhochowi.

Stacya doświadczalna dla gorzelnictwa przy c. k. wyższej szkole przemysłowej w Krakowie urządza sześciodniowy kurs gorzelniany w czasie od 30. listopada do 5. grudnia b. r. Wykłady na tym kursie obejmować będą: 1) Techniczną kontrolę ruchu gorzelni, 2) Ustawodastwo gorzelniane, 3) Ćwiczenia i demonstracye w laboratoryum chemicznem, 4) Ćwiczenia i demonstracye w laboratoryum mikroskopowem. Bliższych informacyj udziela kierownictwo Stacyi doświadczalnej. (Kraków, ulica Gołębia 20).

Ubezpieczenie urzędnikow prywatnych zostanie niebawem urzeczywistnione. W myśl rozporządzenia ministerstwa spraw wewnętrznych z dnia 5. listopada 1908 dz. u. p. 217 utworzono 8 krajowych zakładów ubezpieczenia, a dla Galicyi i Bukowiny z siedzibą we Lwowie. W skład lwowskiego biura wchodzą jako członkowie:

Stanisław Bal, Józef Gorecki, Jakób Hecht, Edmund Jachimowicz, Wincenty Paszcza, dr. Józef Raczyński, Edmund Riedl, dr. Tadeusz Sołowij, Stanisław hr. Stadnicki, dr. Władysław Stesłowicz; jako zastępcy: Ernest Buraczyński, dr. Jan Jordan, dr. Jarosław Kułaczkowski, Michał Ryc, Waleryan Stawiarski, dr. Kazimierz hr. Szeptycki, Edward Uderski, Ludwik Winiarz Józef Woliński.

Stanowienie klaczy przez ogiery rządowe wzmogło się znacznie w roku bieżącym, jak wynika z oficyalnego wykazu. Naczelne miejsce zajmuje Galicya z nadwyżką w porównaniu z rokiem ubiegłym o 4551 klaczy tak, że na jednego ogiera przypadło klaczy 59. Z kolei przychodzą Morawy z nadwyżką 561, Śląsk 153, Bukowina 121, Solnogród 107, Austrya wyższa 100 i Dalmacya 56 klaczy. W pozostałych krajach koronnych okazuje się natomiast zmniejszenie w porównaniu z peryodem zeszłorocznym.

Stacya ogierów rządowych w Drohowyżu zostanie w roku przyszłym zwiniętą i z dniem 1. listopada 1909 przeniesioną do Sądowej Wiszni, gdzie w tym celu wystawione zostaną budynki odpowiadające wszelkim wymogom.

200.000 K przeznaczyło węgierskie Ministerstwo rolnictwa w budżecie na rok 1909 na poparcie rozwoju rolniczych stowarzyszeń; przed laty kilku subwencya ta wynosiła tylko 80 000 K.

Wiadomości handlowe.

Agencya sprzedaży materyału rzeźnego przy Komitecie we Lwowie.

Dnia 18. listopada sprzedano na targu we Lwowie 18 sztuk b dla chudego jałownika włościan powiatu Kosów, miejscowości Hołowy za kwotę koron 1284. — 1 buhaja stacyonowanego w Wierzbianach u Michała Kałytiuka za kwotę koron 240 — 1 buhaja Iwana Czyhina z Zapytowa za kwotę koron 235. Razem koron 1759.

Rolnicza Agencya sprzedaży materyału rzeźnego w Wiedniu.

Sprawozdanie targowe z 16. listopada 1908.

Spęd: wynosił 4.434 sztuk. Według gatunku: 3.039 wołów; 678 buhajów; 608 krów; 109 bawołów Razem 4.434 sztuk.

Ceny w koronach za 100 kg. żywej wagi.

Woły niemieckie prima: 83—98; secunda: 70 82; tertia 60 do 68; wyjątkowo: 102—00, woły węgier. siwe prima: 68 83: secunda; 58—66; tertia 48—56; wyjątkowo: 00—00, woły węgier. zabarwione, prima: 83—98; secunda: 68 80; tertia: 54—65; wyjątkowo: 100—00 woły galicyjskie: prima: 77-86; secunda: 68—76: tertia: 63—66; wyjątkowo 88 96; buhaje prima: 64—72; secunda i tertia: 56—62; wyjątkowo: 76—00; krowy prima: 56—70; secunda i tertia 50—54; wyjątkowo: 72—84; bawoły prima: 32 40; secunda i tertia: 20—26; wyjątkowo: 44—00; woły z paszy: 42—65; bydło drobne 28—56.

Uwaga: Spęd był mniejszym od zeszłotygodniowego o 185 sztuk. Buhaje i bydło drobne przy słabej obsyłce, jak również i opasy przy zwiększonym spędzie ca 150 wołów utrzymały się przy cenach zeszłotygodniowych. Natomiast woły na skutek większego zapotrzebowania zyskały o 1—2 K. Nie sprzedano sztuk 102.

Targ nierogacizny na St. Marx dnia 17. listopada 1908.

Spęd wynosił łącznie 17.131 sztuk.

Płacono za 1 kg. żywej wagi w halerzach: opasy prima 107—110 h, wyjątkowo 111 h, opasy średnie 102—106 h, opasy stare i lekkie 94—104, podświnki prima 100—108, wyjątkowo 112 h., średnie i mniejsze 80—98 h.

Uwaga: Opasy przy mniejszej podaży ca 1500 zyskały 4—5 h, podświnki natomiast na skutek zwiększonego spędu ca 1000 straciły o 1—2 h.

Targ bydła w Pradze.

Sprawozdanie targowe z dnia 16. listopada 1908. — Spęd bydła rogatego wynosił ogółem 321 sztuk, a w szczególności 238 czeskiego, i 83 galicyjskiego.

Za bydło c z e s k i e płacono w halerzach za kg. żywej wagi: woły od 68—84, prima 85—92 wyjątkowo 96; buhaje od 56—7 ; krowy od 54 — 73; bydło g a l i c y j s k i e: woły od 32 — 40, buhaje od 36 — 66, krowy od 36— 44; młode jednoroczne woły i jałówki od 00 — 00; za sztukę bydła chudego od 60—90 K. Przebieg targu był średni, nie sprzedano sztuk 6.

Targ mięsny z dnia 16. listopada. 1908.

Ceny w halerzach za kg. martwej wagi. Sprzedano 144 sztuk owiec od 80—108, 226 szt. cieląt od 112—132, wyjątkowo 140, (z potrąceniem 7—10 kg na sztuce); 1830 kg. mięsa wieprzowego, a to z czeskich świń od 128—1[illegible]0, z galicyjskich 128—148; 24 300 kg. mięsa wołowego: przednie 100—132, tylne 92—108, z krów: przednie 68—96, tylne 80—120, mięso z jedorocznych byczków i jałówek. przednie 60—80, tylne 80—100. Przebieg targu był średni.

Kraków, dnia 17. listopada 1908. Z miejskiej centralnej targowicy na bydło w Krakowie. Na targ dzisiejszy spędzono bydła rogatego 191, cieląt 271, owiec i kóz 3, nierogacizny 209, razem 674 zwierząt. **Płacono za 1 cetnar metryczny żywej wagi:** buhaje 00—00 koron, woły 00—00 kor., krowy 00—00 kor., jałownik 00—00 kor., cielęta 00—00 kor., nierogaciznę tuczną 00 — 000 kor. **bitej wagi:** nierogaciznę 126—140 kor. **Z zakupionych na oko płacono za sztukę:** woły z paszy 180—240 kor., krowy 100—125 kor., buhajki i jałówki 28 do 144 kor., cielęta 12—64 kor., owce i kozy 16—20 kor., buhaje 130 do 226 kor. **Ze spędzonych na targ zwierząt sprzedano:** na miejscową konsumcyę 541 szt., na konsumcyę innych gmin kraju 133 szt., na eksport za granicę kraju bydła rogatego — szt, na eksport za granicę kraju nierogacizny — szt. Ceny powyższe obliczono bez opłaty akcyzowej.

Lwów, dnia 18. listopada 1908. Na dzisiejszy targ spędzono wołów 108, buhaji 33, krów 59, razem bydła rogatego rosłego sztuk 190, jałownika 219, cieląt 89, owiec i kóz 0, nierogacizny 86, razem 584. Woły opasowe płacono po 60·00 — 76.00 k. woły z paszy chude po 50 — 59, buhaje po 49—60 kor., krowy po 48—60 kor., jałownik po 46 — 58 kor., cielęta po 56 — 84 kor., nierogaciznę po 74 88 kor., barany para po 00·00 kor. wszystko za 1 cetnar metryczny żywej wagi.

Ceny zboża w Niemczech

według sprawozdania niemieckiej Rady rolniczej, w markach za tonnę dnia 16. listopada 1908.

Miejscowość	Pszenica	Żyto	Jęczmień	Owies
Królewiec . . .	207·50	168	—	158
Szczecin	195—200	160—168	—	151—160
Gdańsk	206—207	165-168	170—183	156-163
Poznań	199—203	166	181—000	158—000
Wrocław	206	173	185 brow. 150 past.	160—000
Berlin	204—207	172—173	—	168—176
Drezno	201—210	168—176	000 — 000 brow. 150 — 155 past.	160—168
Hamburg	203	170	—	164—174
Mannheim . . .	237	186	—	172

Wiedeńska roln. giełda zbożowa z dnia 17. listopada 1908.

Za 50 kg. w koronach.

Pszenica (cisańska 78—82 kg) 13 10—13 6 ; (banatka 78—81 kg) 12·90—13 30; (słowacka 76—80 kg) 12·45—13·00; (niższo-austryacka 76—79 kg) 1[illegible]·25—12·65.

Żyto (słowackie 72—75 kg) 10 00—10 65; (węgierskie 71—74 kg) 10·45—10·75; (austryackie 72—75 kg) 10·40—10·60.

Jęczmień (browarniany) 7 90—8·40; (pastewny) 7·40—7·75.

Owies (węgierski pierwszej sorty) 9 10—9·50; (prima) 8·90—9·15 (średni) 8·70—8 95 (pośledniejszy) 8·55—8·70;

Siano z 14/11. (prasowane, węgierskie, kwaśne) 4·00—4·20 (półsłodkie) 4·30—4·50; (morawskie półsłodkie) 4·40—4·50; (niższo-austryackie półsłodkie) 4·30—4·40; (słodkie) 4·70—4·90

Słoma (prasowana, pszeniczna) 2·[illegible]0—2·40; (żytnia) 2·50—2·60 (jęczmienna) 2·50—2 60; (owsiana) 2 50—2·60; (żytnia wiązana) 3 00—3·25.

Makuchy (rzepakowe) 7·50—8·25; (lniane) 8·75—9 00.

Grys (pszenny drobny) 6·00—6·15; (grubszy) 6·20—6·45; (żytni) 6·15—6·25.

Sprawozdanie tygodniowe Izby handlowej i przemysłowej we Lwowie.

Cena za 50 kg. w koronach bez opłaty akcyzowej. Od 9. XI. do 15. XI. 1908. — Pszenica 11·00—11·30; Żyto 9·15—9·50; Jęczmień: brow. 7·50—8·60, past. 7·20—7·80, Owies 7·05—7·35, Groch do gotowania 8·50—10·00, Wyka 7·00—7·50, Koniczyna: czerwona 55·00-65·00, biała 37 00—43·00, szwedzka 65·00—75 00. Rzepak zimowy 14·00—14·25.

Ceny giełdowe masła w Wiedniu dnia 12 listopada 1908.

Za 1 kg. płacono: I. (deserowe prima) 2·60—2·75, II (deserowe secunda) 2·35—2 60; III. (stołowe) 2·10—2·30; IV. (kuchenne lepsze) 1·90 2·00, V. (kuchenne gorsze) 1 70—1·80.

Uwaga: Nadspodziewanie podaż masła krajowego utrzymuje się w tej samej wysokości, zagranicznego zaś jest chwiejna. Szczególne powodzenie ma masło węgierskie. Poprawiła się nieco cena masła kuchennego kategoryi V; innych gatunkow jak uprzednio.

Targi chmielu.

W koronach za 50 klg.

Lwów 9/XI—15/XI. 37·00—42·00.

Zatec: 11. XI. targ ożywiony z powodu popytu zagranicznego ceny przeciętne 62 106 K.; prima bardzo poszukiwany.

Norymbergia: 13 XI. targ ożywiony z tych samych przyczyn co w Załecu.

Uwaga: Tegoroczny zbiór w cesarstwie niemieckiem, wynosił według wykazu urzędowego 526 792 q podczas gdy w roku ub. wynosił 483.122 q.

Ceny spirytusu paritas Husiatyn.

Sprawozdanie Związku przedsiębiorców gorzelni rolniczych z dnia 19. listopada 1908. — Spirytus gotowy kontyngentowany 53·60 54·00 kor., ekskontyngentowy 33 50—34 00 kor.

Oddział handlowy ma do zbycia kukurydzę, otręby pszenne, makuchy rzepakowe, słoneczne i konopne. Odnośne oferty z obliczeniem kosztów transportu do każdej stacyi przesyła się na żądanie odwrotnie. Przyjmujemy również zamówienie na węgiel kamienny i koks oraz na wszelkie maszyny i narzędzia rolnicze jako to: parniki do kartofli, sieczkarnie, krajacze do buraków młócarnie i. t. d

Nakładem c. k. Galicyjskiego Towarzystwa Gospodarskiego.
Odpowiedzialny redaktor: Dr. cam. August Rodakiewicz.